ROMÂNIA

Administrația Prezidențială

Telefon: 021.312.07.24 | Fax: 021.311.20.43
E-mail: csat@presidency.ro

Departamentul Securității Naționale

Secretariatul Consiliului Suprem de Apărare a Țării

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1/6667/SG
20 26 Luna 08 Ziua 05

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/6248 cP
20 26 Luna 08 Ziua 10

NESECRET
Exemplarul nr. 1
Nr. DSN1/1290 din 29.07.2026

Domnule Președinte,

Urmare la scrisoarea dumneavoastră nr. Plx. 495 din 24 iunie 2026, prin care solicitați Consiliului Suprem de Apărare a Țării avizarea *Propunerii legislative pentru modificarea şi completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea şi funcţionarea Serviciului Român de Informaţii,* vă comunicăm următoarele:

Conform prevederilor art. 4 lit. d) din Legea nr. 415/2002 *privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării*, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul avizează proiectele de acte normative inițiate sau emise de Guvernul României, în domeniile strict enunțate de lege.

Propunerea legislativă reprezintă o inițiativă parlamentară, astfel că nu face obiectul avizării CSAT, însă, având în vedere obiectul de reglementare, aceasta a fost supusă analizei, rezultând o serie de observații, astfel:

I. Referitor la Expunerea de motive:

- se constată o insuficientă corelare între obiectivele declarate ale reglementării şi soluţiile normative propuse, aspect care poate afecta cerinţele de fundamentare şi previzibilitate impuse de art. 1 alin. (5) din Constituţia României;

- din instrumentul de motivare nu reies lacunele normei în vigoare şi nici disfuncționalitățile concrete pe care legea urmărește să le remedieze, încălcându-se astfel prevederile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, conform cărora "proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente şi posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate şi eficientă legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român şi cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne şi ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară şi cu tratatele internaționale la care România este parte, precum şi cu jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului".

Mai mult, Expunerea de motive trebuie să justifice necesitatea intervenţiei legislative pe baza unor elemente obiective, dar şi a evaluării impactului asupra instituţiei.

- este neclar în ce constă *"separarea conducerii strategice civile de structura operativă şi militară internă"* (pct.3 lit. b), din perspectiva competenţelor materiale şi funcţionale;

Domnului SORIN-MIHAI GRINDEANU
PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

NESECRET

- referitor la pct. 5 - **Controlul parlamentar și raportul Comisiei competente**, apreciem că obligativitatea depunerii raportului comisiei de control se constituie într-o garanţie a faptului că persoana propusă de Preşedintele României îndeplineşte condiţiile de eligibilitate şi integritate, fără a se aduce atingere caracterului consultativ al documentului în fața Parlamentului. În caz contrar, poate fi aleasă o persoană care nu îndeplineşte condiţiile de eligibilitate;

- la pct. 6 - **Reglementarea interimatului** se afirmă că *"interimatul este necesar pentru continuitatea administrativă şi operativă"*, în contradicție cu prevederile de la pct. 3, conform cărora directorul nu are atributii pe această linie;

- cu referire la pct. 7 - ***Incompatibilităţi, integritate şi neutralitate politică,*** nu se regăsesc în legislaţie noţiunile de la lit. c): *"asociat semnificativ"* sau *"acţionar semnificativ"*. În aceeaşi notă, formularea *„declaraţii pe propria răspundere privind caracterul civil"* este lipsită de claritate.

II. Cu privire la textul proiectului de lege:

- propunerea legislativă reia reglementări deja existente, cum ar fi: conflictul de interese, incompatibilităţile, declaraţia de avere şi de interese, accesul la informaţii clasificate, condamnări definitive, verificarea apartenenţei la fosta Securitate, fapt ce contravine prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, conform cărora *"În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceloraşi reglementări în mai multe articole sau alineate din acelaşi act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere"*;

- inițiativa legislativă modifică şi aspecte care țin de activitatea Parlamentului, astfel că se impune intervenția simultană asupra unei serii de acte normative: Hotărârea Parlamentului nr. 30/1993 *privind organizarea şi funcţionarea Comisiei comune permanente a Camerei Deputaţilor şi Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activităţii Serviciului Român de Informaţii*, Regulamentele celor două Camere ale Parlamentului; legislaţia privind accesul la informaţii clasificate, Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare; legislaţia privind incompatibilităţile.

Mai mult, art. 23 alin. (3) - (4), art. 23^2, art. 23^3, art. 24^1 nu vizează organizarea şi funcţionarea Serviciului Român de Informaţii, aşa cum este detaliat în Expunerea de motive, ci activitatea Comisiei comune permanente a Camerei Deputaţilor şi Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activităţii Serviciului Român de Informaţii;

- în ceea ce priveşte durata mandatului directorului SRI, considerăm că acesta trebuie corelat cu cel al Preşedintelui României (5 ani), cu posibilitatea prelungirii o singură dată;

- în ceea ce priveşte art. 23 alin. (5), nu susţinem modificarea jurământului depus de directorul SRI la numirea în funcţie, întrucât forma propusă este neclară, iar partea finală introduce menţiuni referitoare la respectarea controlului democratic şi a drepturilor şi libertăţilor fundamentale, obligaţii subsumate angajamentului de respectare a Constituţiei şi legilor ţării;

- inițiativa legislativă introduce noțiunea de *„director civil"*, definit ca persoana care nu are calitatea de militar activ, poliţist sau cadru operativ, această restricţie reprezentând o excludere discriminatorie a unor profesionişti care şi-au dedicat cariera domeniului apărării și securităţii naţionale şi care, prin raportare la experienţa

calificaţi pentru conducerea strategică a unei instituţii specializate în domeniul informaţiilor privitoare siguranţa naţională a României. Noţiunea de „civil", înţeles strict ca o persoană care nu a activat în domeniul militar, nu garantează automat competenţă, integritate sau înțelegerea mecanismelor complexe ale unei structuri de intelligence. Mai mult, această normă necesită o analiză şi din perspectiva art. 1 alin. (5) şi art. 16 din Constituţia României.

Subliniem faptul că, **de la înființarea Serviciului Român de Informaţii şi până în prezent, instituția a fost condusă de directori civili**, iar interimatul a fost asigurat de persoane care aveau calitatea de militari.

Directorul SRI este parte a unui mecanism de control democratic asupra activităţii Serviciului, fiind vorba de o persoană civilă învestită, atât cu încrederea șefului statului (care este şi preşedintele Consiliului Suprem de Apărare a Ţării), cât si cu cea a Parlamentului României. Acest aspect relevă că Serviciul funcţionează într-o arhitectură instituţională bazată pe reguli şi valori democratice.

În ceea ce priveşte interimatul, impunerea unor constrângeri rigide asupra perioadei de exercitare a acestuia poate bloca deciziile operative necesare în situaţii de criză.

Proiectul asimilează principiul controlului civil asupra serviciilor de informaţii cu excluderea persoanelor provenite din sistemul naţional de apărare, ordine publică şi securitate naţională de la ocuparea funcţiei de director SRI. Ori, controlul civil asupra serviciilor de informaţii este realizat prin mecanismele constituţionale privind numirea directorului de către Parlament, la propunerea Preşedintelui României, exercitarea controlului parlamentar asupra activităţii serviciului şi coordonarea activităţii în cadrul Consiliului Suprem de Apărare a Ţării.

În consecinţă, caracterul civil al controlului instituţional nu trebuie confundat cu interzicerea accesului la funcţia de director pentru persoane care au dobândit experienţă profesională în structurile sistemului naţional de apărare şi securitate.

- art. 23^1 alin. (4) lit. d) este neclar şi în contradicție cu interdicţiile expres prevăzute de art. 23^1 alin. (2), în condiţiile în care se precizează faptul că persoana propusă pentru funcţia de director al SRI trebuie să aibă "experienţă profesională de cel puţin 10 ani în domenii relevante pentu exercitarea funcţiei, precum [...] securitate naţională [...] apărare, ordine publică [...]". Date fiind precizările de mai sus, art. 23^1 alin. (3) apare ca redundant;

- prevederile art. 23^4 alin. (1) lit. d) par să intre în contradicţie cu art. 23^1 alin. (2) lit. e). Mai mult, la art. 23^4 alin. (2) lit. d) nu este prevăzut dacă vacantarea se face din oficiu sau nu și ce instituție constată acest lucru;

- cu privire la lit. g) - h) semnalăm că nu este prevăzută autoritatea care are dreptul legal de a constata respectivele stări de fapt şi modalitatea de contestare legală, iar sintagma *neutralitate politică* nu este definită în cuprinsul legii;

- termenele propuse la art. 23^5 pentru desemnarea şi numirea conducerii SRI sunt excesiv de restrictive şi pot genera blocaje instituţionale, având în vedere şi limitările instituite asupra atribuţiilor exercitate pe durata interimatului;

- art. 23^5 alin. (3) şi următoarele operează o limitare a atribuţiilor prim-adjunctului pe perioada în care instituţia nu are un director. Astfel, atribuţiile înlocuitorului legal al directorului sunt limitate la „asigurarea continuităţii

administrative, operative şi instituţionale curente", nefiind însă definite sau precizate tipurile de operaţiuni/decizii ce intră în cele 3 paliere.

De asemenea, aceste limitări ar putea avea un impact negativ asupra capacităţii operaţionale a SRI, prin imposibilitatea luării tuturor măsurilor necesare pentru a răspunde adecvat ameninţărilor la adresa securităţii naţionale.

Mai mult, conţinutul art. 23^5 alin. (5) intră în contradicţie cu prevederile art. 1 din Legea nr. 14/1992, având în vedere că SRI nu este o instituţie în subordinea Parlamentului, ci o autoritate autonomă, parte componentă a sistemului naţional de apărare, activitatea sa fiind organizată şi coordonată de CSAT.

În concluzie, apreciem că un control civil asupra serviciilor de informaţii nu se reduce la numirea unui director civil, ci vizează o arhitectură complexă, care implică intervenţia mai multor instituţii cu rol de control și care este, deja, legiferată.

În contextul aspectelor prezentate, apreciem că adoptarea proiectului, în forma propusă, ar putea avea efecte negative asupra organizării şi funcţionării instituţiei, întrucât instituie constrângeri rigide cu privire la exercitarea mandatului directorului SRI, cu potențial de blocare a deciziilor operative necesare în situaţii de criză.

Cu stimă,

CONSILIER PREZIDENȚIAL,
ŞEFUL DEPARTAMENTULUI
SECURITĂȚII NAȚIONALE

MARIUS-GABRIEL LAZURCA

ROMÂNIA
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII NAȚIONALE
ADMINISTRAȚIA PREZIDENȚIALĂ